

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/309/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812209306
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3812209306.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Viery Škultétyovej v právnej veci navrhovateľa T., zastúpeného opatrovníčkou P., zastúpenej P. proti odporcovi U., o zaplatenie 96.637,22 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 7. marca 2013, č.k. 10C/83/2012-74, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 48.231,80 Eur s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 34.261,87 Eur do zaplatenia, v mesačných splátkach po 1.000 Eur, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Zároveň odporcovi uložil povinnosť platiť navrhovateľovi od 01.03.2013 náhradu za stratu na zárobku po priznaní invalidného dôchodku v sume 8,80 Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci a od roku 2014 do budúcnosti v sume 8,80 Eur mesačne postupne zvyšovanú podľa § 89 ods. 8, 9, 10 zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a príslušného opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorým sa ustanoví percento zvýšenia úrazovej renty, vždy do 25. dňa v mesiaci. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že medzi účastníkmi, ktorí boli pod vplyvom alkoholu, došlo dňa 21.09.2008 okolo 01:00 hod. ráno pred pohostinstvom A. P. v M. k fyzickej potýčke, počas ktorej odporca udrel navrhovateľa päťou do tváre, v dôsledku ktorého úderu navrhovateľ spadol na zem a utrpel vážne zranenia hlavy - zlomeninu lebečných kostí v spánkovo-temennej oblasti vpravo, epidurálne krvácanie, pomliaždenie a opuch mozgu. Súd prvého stupňa konštatoval, že zodpovednosť odporcu za škodu na zdraví navrhovateľa je daná podľa citovaného ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pre splnenie podmienok zodpovednosti nie je rozhodujúce, či škoda bola spôsobená úmyselne alebo z nebanlivosti. Protiprávnosť konania odporcu mal za preukázanú trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza, č.k. 1T/140/2010-184 zo dňa 25.06.2010, právoplatným dňa 20.08.2010, ktorým bol odporca uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody na 10 mesiacov, výkon ktorého mu bol odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov. Odporca nepreukázal, že škodu nezavinil. V dôsledku úrazu bol navrhovateľ práceneschopný od 21.09.2009, t. j. do priznania invalidity. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočky F. zo dňa 25.11.2008 bolo navrhovateľovi priznané nemocenské od 01.10.2008 do zániku nároku v sume 175,289070 Sk za deň. Denný vymeriavací základ navrhovateľa pre určenie výšky nemocenskej dávky predstavoval sumu 318,7074 Sk, z ktorej 55 % predstavovalo sumu 175,289070 Sk. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne,

Ústredia zo dňa 15.06.2010 bol navrhovateľovi od 01.01.2010 priznaný invalidný dôchodok v sume 196,20 Eur mesačne. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol u navrhovateľa stanovený o viac ako 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Od 01.01.2011 bol invalidný dôchodok navrhovateľa zvýšený na sumu 199,80 Eur mesačne, od 01.01.2012. na sumu 206,40 Eur mesačne a od 01.01.2013 na sumu 216,30 Eur mesačne. Znaleckým posudkom č. XX/XXXX zo dňa 22.03.2010 P. L., znalec z odboru zdravotníctvo - farmácia, odvetvia chirurgia, určil bodové hodnotenie bolestného na 785 bodov a bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 3850 bodov, v ktorom bolo započítané zvýšenie bodového hodnotenia o dvojnásobok základného počtu bodov, o 1560 bodov podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov z dôvodu nemožnosti navrhovateľa uplatniť sa v živote a spoločnosti po utrpenom úraze. Celkom bodové hodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia predstavovalo vo finančnom vyjadrení sumu 66 172,41 Eur. Odporca obsah znaleckého posudku P. L. nenamietal. Nemal žiadne výhrady voči bodovému hodnoteniu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia navrhovateľa. Na základe vyššie uvedeného si súd podľa § 120 ods. 3 O.s.p. osvojil nesporné skutočnosti medzi účastníkmi konania a z titulu bolestného navrhovateľovi priznal podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov, za 785 bodov po 402,92 Sk za 1 bod, sumu 316.292,20 Sk, t. j. 10.498,98 Eur. Za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľa podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z. z. sumu 55.673,31 Eur za 3850 bodov po 435,64 Sk za 1 bod, t. j. 1.677.214,- Sk, v čom započítal zvýšenie bodového hodnotenia o dvojnásobok podľa § 10 ods. 4 citovaného zákona o 1560 bodov podľa položky 253 - vážne duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy. Celkom za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľovi priznal podľa ust. § 444 Občianskeho zákonníka sumu 66.172,41 Eur (1.993.510,- Sk), tak ako je vyčíslená v znaleckom posudku. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal ďalšieho zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 % podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov, súd prvého stupňa z dôvodov osobitného zreteľa odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšil o 50 %, ktoré považoval za primerané následkom úrazu zo dňa 21.09.2008 a rozsahu obmedzení navrhovateľa, ktoré po úraze musí znášať vo svojom dennom živote. Mal za ozrejmené, že následky úrazu navrhovateľa zanechali v jeho živote trvalé následky, ktoré bližšie popísal v odôvodnení svojho rozhodnutia. Priznané sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvého stupňa s poukazom na následky úrazu navrhovateľa a trvalé obmedzenia v jeho živote, ktoré spočívajú vo vylúčení možnosti pracovne sa uplatniť - strata pracovnej spôsobilosti bola stanovená na viac ako 70 %, v poúrazových organických zmenách osobnosti navrhovateľa trvalého charakteru, v čiastočnej odkázanosti na pomoc tretích osôb v jeho bežnom živote, v obmedzeniach v partnerskom živote, zvýšil o 50 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 27.836,66 Eur, po zaokrúhlení sumu 27.837 Eur. Takto zvýšené odškodnenie považoval za primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti navrhovateľa uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Celkom odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľa predstavuje sumu 83.510,31 Eur, pričom navrhovateľ uplatnil za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 83.509,97 Eur, ktorá mu bola priznaná s poukazom na ust. § 153 ods. 2 O.s.p. Pokiaľ sa týkalo nárokov navrhovateľa na stratu na zárobku počas jeho PN a po priznaní invalidného dôchodku, súd prvého stupňa konštatoval, že uvedené nároky neboli medzi účastníkmi sporné, preto si osvojil ich výšku a spôsob ich výpočtu, uvádzaným právny zástupcom navrhovateľa. Konštatoval, že náhrada za stratu na zárobku počas PN patrí navrhovateľovi podľa ust. § 446 Občianskeho zákonníka vo výške podľa citovaného ust. § 87 písm. a), b) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, v znení neskorších predpisov, od 21.09.2008 po dobu prvých troch dní práceneschopnosti v sume 17,46 Eur - 55 % denného vymeriavacieho základu, ktorý u navrhovateľa predstavoval 10,5791 Eur (rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka F. zo dňa 25.11.2008, čl. 23 spisu) a od štvrtého dňa dočasnej PN do 13.09.2009, t. j. do uznania invalidity mu patrí náhrada za stratu na zárobku v sume 938,90 Eur - 25 % denného vymeriavacieho základu za 355 dní. Strata na zárobku počas PN navrhovateľa za obdobie od 21.09.2008 do 13.09.2009 za 358 dní predstavuje sumu 956,36 Eur, po zaokrúhlení podľa § 116 ods. 8 citovaného zákona sumu 956,40 Eur. Náhrada za stratu na zárobku po priznaní invalidného dôchodku navrhovateľovi patrí podľa citovaného ust. § 447 Občianskeho zákonníka vo výške podľa ust. § 88 ods. 1, ods. 2 veta prvá, § 89 ods. 1, 2, 3, § 82 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Za obdobie od 13.09.2009, od priznania invalidity navrhovateľovi, do 31.12.2009 mu patrí náhrada za stratu na zárobku v sume 205,94 Eur mesačne (30,4167 x 0,8 x 10,5791 x 0,8), ktorá za mesiace október, november a december 2009 predstavuje sumu 617,82 Eur, po zaokrúhlení podľa § 116 ods. 8 zákona o sociálnom

poistení sumu 617,90 Eur. Pokiaľ navrhovateľ uplatnil na zaplatenie za uvedené obdobie sumu 618 Eur, bol v prevyšujúcej časti jeho návrh ako nedôvodný zamietnutý. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, Ústredia zo dňa 15.06.2010 bol navrhovateľovi od 01.01.2010 priznaný invalidný dôchodok v sume 196,20 Eur mesačne. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol u navrhovateľa stanovený o viac ako 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Od 01.01.2011 bol invalidný dôchodok navrhovateľa zvýšený na sumu 199,80 Eur mesačne, od 01.01.2012 na sumu 206,40 Eur mesačne a od 01.01.2013 na sumu 216,50 Eur mesačne. Od 01.01.2010 náhrada za stratu na zárobku po priznaní invalidného dôchodku predstavuje sumu 205,94 Eur mesačne ($30,4167 \times 0,8 \times 10,5791 \times 0,8$). Po odpočítaní invalidného dôchodku pred zvýšením v sume 190,30 Eur, náhrada za stratu na zárobku predstavuje sumu 15,64 Eur mesačne, ktorá po zvýšení v roku 2010 o 3,05 % predstavuje za obdobie od 01.01.2010 do 31.12.2010 sumu 16,10 Eur mesačne, spolu za rok 2010 sumu 193,20 Eur. Za rok 2011 patrí navrhovateľovi náhrada za stratu na zárobku po zvýšení o 1,8 % v sume 16,40 Eur mesačne, spolu za rok 2011 v sume 196,80 Eur. Za rok 2012 patrí navrhovateľovi náhrada za stratu na zárobku po zvýšení o 3,3 % v sume 17 Eur mesačne, spolu za rok 2012 v sume 204 Eur. Od 01.01.2013 patrí navrhovateľovi strata na zárobku po priznaní invalidného dôchodku v sume 17 Eur mesačne zvýšená o 3,05 % podľa § 89 ods. 8, 9, 10 zákona o sociálnom poistení v platnom znení a podľa § 2 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2013, v sume 17,60 Eur mesačne. V nasledujúcich kalendárnych rokoch patrí navrhovateľovi náhrada za stratu na zárobku po priznaní invalidného dôchodku v sume 17,60 Eur mesačne postupne zvyšovaná podľa § 89 ods. 8, 9, 10 zákona o sociálnom poistení a príslušného opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorým sa ustanoví percento zvýšenia úrazovej renty. Účelné náklady navrhovateľa, spojené s liečením, mu boli priznané v súlade s ust. § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka v sume 251,14 Eur. Predstavujú preukázateľne vynaložené náklady na lieky v sume 192,64 Eur, cestovné náklady matky navrhovateľa a navrhovateľa vynaložené v súvislosti s doprovodom navrhovateľa na lekárske kontroly v sume 40,50 Eur. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal z titulu uhradených cestovných nákladov zaplatenia sumy 223,47 Eur, bol v prevyšujúcej časti jeho návrh zamietnutý, nakoľko vynaloženie cestovných nákladov nad sumu 40,50 Eur nemal súd prvého stupňa za preukázané. Ako účelné náklady navrhovateľa spojené s liečením mu bola priznaná suma 18,26 Eur, predstavujúca náklady na zakúpenie pyžama navrhovateľa v sume 250,- Sk a hygienických potrieb v sume 300,- Sk počas jeho hospitalizácie v nemocnici, ktoré súd považoval za primerané. V časti, ktorou sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi platenia sumy 10 Eur mesačne od 15.02.2013 ako opakujúceho sa plnenia, predstavujúceho pravidelné platby za lieky, ktoré navrhovateľ musí užívať na liečbu následkov úrazu zo dňa 21.09.2008, súd v tejto časti návrh nepovažoval za dôvodný a zamietol ho. Podľa ust. § 449a Občianskeho zákonníka budúce nároky podľa ustanovení § 445 až § 449 možno odškodniť jednorazovo na základe písomnej dohody o ich úplnom a konečnom vyporiadaní medzi oprávneným a povinným. Vzhľadom k tomu, že medzi účastníkmi nebola o jednorazovom odškodnení budúcich nárokov na účelné náklady spojené s liečením uzavretá písomná dohoda, nie je možné navrhovateľovi toto plnenie priznať ako opakujúce sa plnenie. Navrhovateľ nemôže uplatniť právo na náhradu fiktívnych nákladov na liečenie, ktoré v skutočnosti nevynaložil. Tieto náklady podľa súdnej praxe sa priznávajú podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka potom, čo boli vynaložené. Priznať ich do budúcnosti ako opakujúcu sa dávku nie je možné. Pri rozhodovaní o nároku navrhovateľa na náhradu škody súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 441 Občianskeho zákonníka prihladol na spoluzavinenie navrhovateľa na vzniku škody. Vyslovil názor, že protiprávne konanie navrhovateľa bolo jednou z príčin vzniku škody. Protiprávnosť konania navrhovateľa spočívala v tom, že bez preukázanej príčiny ako prvý provokoval odporcu fyzickými útokmi na neho aj napriek tomu, že odporca najprv slovné upozorňoval navrhovateľa, aby od svojho konania upustil. Nebyť prvotných fyzických útokov navrhovateľa na odporcu, nebolo by došlo k reakcii odporcu, následkom ktorej bol úraz navrhovateľa. Uvedené skutočnosti potvrdil nielen odporca, ale aj svedkovia vypočutí v trestnom konaní. Z výpovedí svedkov z trestného spisu, sp. zn. 1T/140/2010 bolo preukázané, že svedkovia F. P., N. Q. označili navrhovateľa za osobu, ktorá v čase úrazu mala najviac vypité. Obaja vypovedali, že potýčku medzi navrhovateľom a odporcom vyprovokoval navrhovateľ, ktorý začal do odporcu strkať, zaháňať sa rukami, neustále fyzicky odporcu napádal (výpoveď N. Q., č.l. 42 trestného spisu, výpoveď W. F., č.l. 45 trestného spisu). Svedok D. Q. v trestnom konaní vypovedal, že konflikt medzi účastníkmi vyprovokoval navrhovateľ, ktorý pred pohostinstvom z ničoho nič začal búchať do odporcu, dlaňami do brucha, do rebier. Odporca mu hovoril, aby prestal a vzdialil sa od neho. Navrhovateľ opäť prišiel za odporcom a búchal ho do brucha, rebier, ramien. Obaja v pohostinstve požili alkohol. Svedok O. vypovedal, že obaja účastníci pred incidentom zo dňa 21.09.2008 mali vypité.

Obaja sa hádali, k fyzickým útokom medzi nimi nedošlo. Fyzickému útoku odporcu na navrhovateľa pred pohostinstvom podľa vyjadrenia svedka prechádzala iba slovná hádka medzi nimi. Poukázal na výpoveď svedka W. F. ktorý potvrdil, že ako prvý začal navrhovateľ napádať odporcu. Bol toho názoru, že úrazu sa dalo zabrániť, pokiaľ by navrhovateľ nebol na odporcu útočil. Podiel viny na úraze podľa vyjadrenia svedka mal hlavne navrhovateľ, lebo on začal útočiť na odporcu, ktorý sa len bránil. V konaní pred súdom prvého stupňa vypočutý svedok F. P. nevidel ako k úrazu navrhovateľa došlo a nevedel sa vyjadriť, prečo navrhovateľ odporcu provokoval, zastával však názor, že vznik úrazu viac zavinil navrhovateľ, ktorý provokoval odporcu. Ak by sa navrhovateľ k odporcovi nesprával provokačne, úrazu by sa dalo zabrániť. Súd prvého stupňa v konaní vypočul aj svedka U. O., ktorý bol svedkom hádky účastníkov, a ktorý uviedol, že podľa vyjadrenia svedka odporca udrel navrhovateľa zrejme preto, lebo ho vyprovokoval nadávkami. Svedok si bol istý, že navrhovateľ odporcu pred úrazom fyzicky nenapadol. Pred úderom navrhovateľ odporcu fyzicky nekontaktoval a žiadny fyzický útok z jeho strany nevidel. Myslel si, že úraz zavinil sám odporca. Úrazu sa mohlo predísť vtedy, ak by obaja nepili. Príčinou úrazu podľa názoru svedka bol alkohol a nadávky. Jednalo sa o skrat na strane oboch účastníkov konania. Ak by jeden do druhého nevyrýval, k úrazu by nedošlo. Svedeckú výpoveď U. O. súd prvého stupňa nepovažoval za presvedčivú, najmä s poukazom na výpovede odporcu a ostatných svedkov - D. Q., N. Q., W. F. pre účely trestného konania, ktorí bezprostredne po udalosti zhodne potvrdili, že konflikt medzi účastníkmi vyprovokoval svojím správaním navrhovateľ. Zhodne potvrdili, že obaja účastníci boli pod vplyvom alkoholu, viac mal vypité navrhovateľ. S poukazom na uvedené skutočnosti súd prvého stupňa ustálil mieru zavinenia navrhovateľa na úraze v rozsahu 50 % s odôvodnením, že považoval za preukázanú tú skutočnosť, že nebyť vyprovokovania odporcu navrhovateľom, k úrazu by nebolo došlo. Záverom konštatoval, že škoda na zdraví, ktorá navrhovateľovi vznikla úrazom zo dňa 21.09.2008, predstavuje náhradu za bolestné v sume 10.498,98 Eur, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 83.509,97 Eur, náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti v sume 956,40 Eur, náhradu za stratu na zárobku po priznaní invalidity v sume 1.247,10 Eur za obdobie od 13.09.2009 do 28.02.2013 a od 01.03.2013 v sume 17,60 Eur mesačne, účelné náklady spojené s liečením v sume 251,14 Eur. Celkom náhrada škody predstavuje sumu 96.463,59 Eur a od 01.03.2013 náhradu za stratu na zárobku po priznaní invalidity v sume 17,60 Eur, z ktorej po zohľadnení spoluzavinenia navrhovateľa na jej vzniku v rozsahu 50 % je odporca povinný navrhovateľovi zaplatiť sumu 48.231,80 Eur a od 01.03.2013 je povinný platiť náhradu za stratu na zárobku po priznaní invalidity navrhovateľovi v sume 8,80 Eur mesačne, v nasledujúcich kalendárnych rokoch zvyšovanú o príslušné percento podľa § 89 ods. 8, 9, 10 zákona o sociálnom poistení a opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorým sa ustanoví percento zvýšenia úrazovej renty. Omeškanie odporcu posúdil podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania zo žalovanej sumy od 11.05.2012. Z obsahu spisu a z listinných dôkazov, založených navrhovateľom do spisu, nevyplýva, že navrhovateľ pred podaním návrhu na súd vyzval odporcu na zaplatenie náhrady škody, z ktorej sa voči nemu domáha platenia úroku z omeškania od 11.05.2012. Predžalobnú výzvu, adresovanú odporcovi, navrhovateľ do spisu nezaložil. Na základe uvedeného súd omeškanie odporcu ustálil od 15.09.2012, t. j. po uplynutí lehoty 3 dní na dobrovoľné plnenie počítanej od doručenia návrhu, ktorý prevzal dňa 11.09.2012. Omeškaniu podlieha bolestné v sume 10.498,98 Eur, sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 55.673,31 Eur bez mimoriadneho zvýšenia o 50 % podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2007 Z. z. v platnom znení, o ktorom môže rozhodnúť len súd a nemôže preto podliehať omeškaniu, náhrada za stratu na zárobku počas práceneschopnosti navrhovateľa v sume 956,40 Eur, náhrada za stratu na zárobku po priznaní invalidity navrhovateľovi zročná do 15.09.2012, a to za obdobie od 13.09.2009 do 31.12.2009 v sume 617,90 Eur, za rok 2010 v sume 193,20 Eur, za rok 2011 v sume 196,80 eur, za rok 2012 za obdobie mesiacov január až august v sume 136 Eur. Ku dňu 15.09.2012 omeškanie nenastalo s platením náhrady za stratu na zárobku po priznaní invalidného dôchodku navrhovateľovi za obdobie mesiacov september 2012 doposiaľ, nakoľko jej splatnosť súd ustálil do 25. dňa toho ktorého mesiaca. Omeškaniu podliehajú aj účelné náklady liečenia v sume 251,14 Eur. Po zohľadnení 50 % zavinenia navrhovateľa na vzniku škody, omeškaniu podlieha suma 34.261,87 Eur. Výška úroku z omeškania zodpovedá § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal platenia úroku z omeškania v inej výške, z vyššej sumy a od skoršieho dátumu, bol v tejto časti návrh, vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie, zamietnutý. O povolení splátok odporcovi rozhodol podľa § 160 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku vo výroku, ktorým bol návrh zamietnutý, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal zmeny rozsudku v napadnutej časti a vyhovenia návrhu v plnom rozsahu,

resp. jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa v napadnutej časti na ďalšie konanie. Ako odvolací dôvod uviedol ust. § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. Za zásadnú vadu napadnutého rozhodnutia považuje, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania ustálil mieru spoluzavinenia navrhovateľa na úraze v rozsahu 50 %. Takýto záver súdu o miere spoluzavinenia navrhovateľa na škodu nepovažuje za správny. Poukazoval na to, že z vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že v dôsledku potýčky medzi účastníkmi odporca neutrpel žiadne trvalé následky, naopak následky potýčky u navrhovateľa sú zásadného charakteru. Za skutok bol odporca právoplatne odsúdený v trestnom konaní. Z titulu ublíženia na zdraví voči navrhovateľovi sa pritom trestné stíhanie ani nezačalo. Konanie odporcu bolo zjavne neprimerané a neadekvátne. Navrhovateľ mohol a mal potýčke predísť, či už tým, že by jednoducho odišiel od navrhovateľa, keďže sa obaja nachádzali na voľnom priestranstve, alebo by požiadal o pomoc prítomné osoby. K fyzickému útoku odporcu na navrhovateľa došlo náhle a za pomerne krátky čas, čo svedčí o značnej intenzite útoku. Svedecká výpoveď svedka U. O. navyše potvrdila, že navrhovateľ sa s odporcom iba hádal a potom zrazu prišiel úder zo strany odporcu. Riešenie hádky neprimeranou fyzickou silou, vedúcej až k invalidite navrhovateľa, nepovažuje za adekvátne. Nemožno hovoriť o spoluzavinení navrhovateľa v právnom zmysle slova a už vôbec nie vo výške 50 %. Zastával názor, že takýto postup by mohol viesť až k absurdným záverom, že už svojou samotnou prítomnosťou v pohostinstve navrhovateľ mohol spoluzaviniť útok odporcu a následne vznik škody. Poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 25Cdo/2233/00. Zastával názor, že vzhľadom na vykonané dokazovanie je prinajmenšom pochybné, akého protiprávneho konania sa mal dopustiť navrhovateľ. Osobitne poukazoval na výpoveď svedka U. O. o výlučne slovnej hádke navrhovateľa a odporcu s tým, že nie je bez významu, že odporca nebol nútený riešiť hádku fyzickou silou a už vôbec nie tak neprimeraným spôsobom. Navrhovateľ nebol za žiadny útok na odporcu stíhaný a odporca neuplatnil ako dôsledok útoku ani žiadny iný nárok voči navrhovateľovi. Zastával názor, že v neposlednom rade je pri uplatnení úvahy súdu o spoluzavinení potrebné zohľadniť celoživotné negatívne dôsledky udalosti na ďalší život navrhovateľa a na strane druhej skutočnosť, že zdravotný stav odporcu, ako aj jeho pracovné možnosti, či sociálne kontakty potýčkou prakticky neutrpeli.

K podanému odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril odporca, ktorý sa domáhal potvrdenia napadnutého rozsudku. Uviedol, že potýčku, ku ktorej došlo medzi účastníkmi, vyprovokoval navrhovateľ, ktorý odporcu fyzicky napádal, na čo následne zareagoval tak, že udel navrhovateľa do tváre, ktorý pád mu spôsobil vážne poranenie hlavy s trvalými následkami. Tieto skutočnosti nepopieral, poukazoval na mieru spoluzavinenia aj samotného navrhovateľa, ktorý bol tiež trestne stíhaný vo veci prečinu výtržníctva. Trestné stíhanie navrhovateľa bolo uznesením ČVS: ORP-2011/4-OSV-PD-2010 zo dňa 30.11.2010 prerušené len z toho dôvodu, že ako obvinený nie je schopný chápať zmysel trestného stíhania pre duševnú chorobu, ktorá nastala až po spáchaní činu. Dôvodil, že navrhovateľ na podporu svojich tvrdení v odvolaní poukázal zámerne len na výpoveď svedka U. O., ktorý ako jediný zo svedkov tvrdil, že s navrhovateľom sa pred pohostinstvom iba hádal. V odvolaní účelovo nepoukázal na výpovede ostatných svedkov vypočutých v priebehu konania. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ ako prvý fyzicky zaútočil proti odporcovi a konanie navrhovateľa bolo jednou z príčin vzniku škody na jeho strane, súd prvého stupňa správne určil mieru jeho spoluzavinenia. Záverom dôvodil, že fyzickým útokom navrhovateľa sa iba bránil, nepredpokladal, že úder do tváre navrhovateľa bude mať také vážne dôsledky.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné v napadnutej časti, vo výroku, ktorým bol návrh v prevyšujúcej časti zamietnutý, potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Rozsudok okresného súdu nebol účastníkmi napadnutý odvolaním vo výrokoch, ktorým bolo návrhu vyhovené, v tejto časti rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť, krajský súd ho v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými právnymi závermi súdu prvého stupňa. V preskúmvanej veci súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa zásad uvedených v ust. § 132 a nasl. O.s.p. a správne aplikoval

predpisy hmotného práva. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci.

Odvolacie námietky navrhovateľa sú totožné s jeho tvrdeniami, ktoré uplatnil pred súdom prvého stupňa a tieto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z daného titulu odvolací súd si osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje. Na doplnenie správnosti dôvodov odvolací súd uvádza.

Odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými v citovanom zákonom ustanovení pod písm. a) až f). V prejednávanej veci odporkyňa súdu prvého stupňa vytýka, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.), ako aj nesprávne právne posúdenie veci (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.).

Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom potom je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne, že neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je treba považovať taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu podľa ust. § 132 O.s.p. Podľa citovaného zákonného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť prvostupňovému súdu v prípade, ak by zbral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývajú, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ust. § 133 až § 135 O.s.p. Týmto odvolacím dôvodom možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

Pokiaľ navrhovateľ uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., tento odvolací dôvod spočíva v mylnej aplikácii (výkladu) právnej normy na zistený skutkový stav, alebo použitie právnej normy, ktorú na zistený skutkový stav vôbec nemožno aplikovať, ako aj posúdenie predbežných otázok, otázok žalovateľnosti nároku a dodržiavanie procesných predpisov, upravujúcich otázky, ktoré majú vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd dospel k záveru, že ani tento odvolací dôvod nie je daný.

V preskúmvanej veci ide o posúdenie spoluzavinenia poškodeného navrhovateľa a určenie podielu zodpovednosti navrhovateľa, ako aj odporcu za škodu na zdraví, ktorá bola spôsobená navrhovateľovi.

V zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka je každý povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 420 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

V zmysle ust. § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Východiskom ust. § 441 Občianskeho zákonníka je skutočnosť, že škoda nemusí byť iba výsledkom konania škodcu, ale aj samotného poškodeného. Preto je potrebné, aby v súlade so všeobecnou prevenčnou povinnosťou v občiansko-právnych vzťahoch bola taká skutočnosť zohľadnená a poškodený, buď pomerne alebo úplne niesol škodu vzniknutú na vlastnom majetku, či zdraví. Aj keď zákon hovorí o zavinení poškodeného, neznamená to, že zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti je nevyhnutným predpokladom jeho spoluúčasti v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka.

V občianskom súdnom konaní súd na spoluzavinenie poškodeného prihliada aj bez návrhu z úradnej povinnosti. Ak v priebehu súdneho konania vyšli najavo také skutkové okolnosti na strane poškodeného, ktoré boli príčinou, poprípade jednou z príčin vzniku škody, nemožno vyvodiť plnú zodpovednosť škodcu práve pre chýbajúcu príčinnú súvislosť medzi jeho konaním a škodou. V rozsahu, v akom sa na škodlivom následku podieľali okolnosti na strane poškodeného, nie je daná zodpovednosť škodcu. Príčinná súvislosť medzi odškodňovaným následkom a konaním škodcu je nevyhnutným predpokladom jeho zodpovednosti za škodu. Preto stále platí, že v konaní súd aj bez námietky škodcu rozhoduje o prípadnej spoluúčasti poškodeného na vlastnej škode.

Z obsahu spisu má odvolací súd za preukázané, že k fyzickej potýčke medzi účastníkmi, počas ktorej odporca udrel navrhovateľa tak, že tento spadol na zem a utrpel vážne zranenia hlavy, došlo pod vplyvom alkoholu oboch účastníkov dňa 21.09.2008 okolo 01:00 hod. ráno pred pohostinstvom A. P. v M..

Jednou z príčin vzniku škody bolo aj protiprávne konanie navrhovateľa, ktorý provokoval odporcu slovné aj fyzicky. Nereagoval na výzvy odporcu, aby s útokmi prestal. Uvedené mal súd prvého stupňa nepochybne za preukázané svedeckými výpoveďami vypočutých svedkov súdom prvého stupňa (W. F., F. P.), ktorí potvrdili, že konflikt vyprovokoval práve navrhovateľ, ktorý nereagoval na výzvy odporcu, aby od útokov upustil. V prípade, že by sa útočne voči odporcovi nesprával, ku konfliktu by nedošlo. Sám navrhovateľ vo svojej výpovedi v trestnom konaní uviedol, že si na okolnosti, odohrávajúce sa pred uvedeným incidentom, nepamätá, nakoľko bol pod vplyvom alkoholu, nevedel povedať, koľko vypil. Potvrdil však, že keď má vypité, „zo srandy vyrýva do svojich kamarátov a takto to mohlo byť aj v uvedený deň“. Aj svedok U. O. vo svojej výpovedi potvrdil, že obaja účastníci konania boli pred úrazom opití. Odporca udrel navrhovateľa asi preto, lebo tento ho vyprovokoval nadávkami, avšak žiadny fyzický útok zo strany navrhovateľa voči odporcovi nevidel. Rovnako vyslovil názor, že úrazu sa mohlo predísť vtedy, ak by obaja nepili. Príčinou úrazu podľa neho bol alkohol a nadávky.

Odvolací súd je toho názoru, že navrhovateľ svojím správaním porušil svoju všeobecnú prevenčnú povinnosť v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka, pretože ak by rovnako ako odporca nebol požíval alkoholické nápoje a navyiac, ak by odporcu slovnými, ako aj fyzickými útokmi nevyprovokoval, ku škode na jeho zdraví by vôbec nedošlo. Prvostupňový súd sa dostatočným spôsobom vypořiadal so spoluzavinením navrhovateľa na spôsobenej škode a svoje úvahy presvedčivo rozviedol. Ani odvolací súd nespochybuje spoluzavinenie navrhovateľa na spôsobení škody, keďže tento, rovnako ako odporca, bol pod vplyvom alkoholu, pričom nemožno opomenúť, že práve navrhovateľ sa dopustil prvý najskôr slovných a potom aj fyzických útokov voči odporcovi. Keďže okolnosti na strane navrhovateľa viedli k vzniku škody na jeho zdraví, súd prvého stupňa správne postupoval, keď v zmysle ust. § 441 Občianskeho zákonníka rozhodol, že navrhovateľ a odporca budú znášať následky škodnej udalosti pomerne. Súd prvého stupňa teda vo veci správne aplikoval ust. § 441 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Záverom odvolací súd konštatuje, že sa nezaoberal všetkými námietkami obsiahnutými v odvolaniach, keď odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Uvedený záver vyplýva z jednoznačne ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky i Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania, rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.